

- Питање: Да ли је рециклажа заиста благотворна за нашу околину?
- Одговор: Па, рециклажа јесте благотворна за нашу околину, на које начине? Зато што се рециклажом ствара производ који се поново користи. Значи, то је један кружни ток. Ми данас спакујемо папир, примера ради. Ми данас спакујемо неки производ у картонску кутију. Та картонска кутија може да се рециклира, самим тим поново настаје картон. Ми на тај начин не сечемо шуме, као што се некад радило јер тај картон и папир настају од целулозе, него користимо један те исти производ и тако смањујемо сечу шума које су врло битне за кисеоник. Рециклажа исто тако штеди енергију.
- Питање: Зашто је важно да у канте за рециклажу стављамо само предмете који се могу рециклирати?
- Одговор: Па, битно је као помоћ у процесу производње, зато што ће било који предмет који није предвиђен за рециклажу утицати на тај производ. Рецимо, ви ако ставите неку врсту производа који садржи нека једињења, она могу да утичу на тај производ који треба поново да настане. Врло је битно да се зна шта може да се рециклира и да се производи који не могу да се рециклирају одвоје и однесу на депонију. Они производи који могу да се рециклирају, од њих се поново прави производ. Компостирање исто јесте корисно за животну средину.

При крају снимка се враћа на ово питање и детаљније се прича о компостирању.

- Питање: Шта је компостирање? Да ли је то заиста корисно за животну средину?
- Одговор: То је нека врста органског рециклирања. Сва храна, коре од банана, хлеб, од свега тога могу да се праве минерална ђубрива. Колико сам ја упућена, компостирање се не ради у Краљеву. То компостирање је мало теже јер претпостављам да људи немају услова за то. Кад би се направиле неке посуде или нешто. То је у принципу биоразградња свих тих отпадака од хране. Њиховим разлагањем може да се створи још један тај слој који је користан и не

завршава на депонији и опет на тај начин, чувамо животну средину.

- Питање: Да ли постоји нешто што никада не треба одлагати у канте за рециклажу?
- Одговор: Па то се зна, комунални отпад, рецимо, електронски отпад. Значи све оно што не може да се рециклира по правилу ту не би требало ни да буде. Имају места која су предвиђена за то.
- Питање: Да ли је сортирање отпада важно? Зашто/зашто не?
- Одговор: Сортирање отпада може да утиче на свест јер самим тим човек учи себе, а и учи друге како се чува животна средина.
- Питање: Да ли су у домаћинствима и на јавним местима доступне канте за рециклажу?
- Одговор: Постоји у домаћинствима и на јавним местима. Видели сте оне које су постављене за стакло, такође је ЈКП Чистоћа са нама кренула у рециклажу у приградским насељима, али то још увек није довољно развијено.
- Питање: Папирне или пластичне кесе?
- Одговор: Нормално папирне или вреће за вишекратну употребу.
- Питање:
- Одговор: Пластика је један од најгорих загађивача. Да ја могу и да се ја питам, тотално бих је избацила.
- Питање: Пластичне или стаклене флаше?
- Одговор: Стаклене боце су много боље од пластичних.
- Питање: Шта мислите о алуминијумским лименкама?
- Одговор: Са њима сам мало мање радила, али претпостављам да су оне много боље и здравије у односу на пластику. Што се рециклаже тиче, оне такође могу да се рециклирају, у принципу, смањује се употреба минерала руда и онда више ресурса остаје за друге ствари.
- Питање: Колико времена је потребно осталим амбалажама да се разложе?
- Одговор: Генерално, највише је времена потребно пластици, осталима је потребно много мање.
- Питање: Како се решити микропластике у морима – рекама и приобаљу?

- Одговор: Првенствено се ништа не треба ни бацати у воде јер је то врло опасно и штетно, само што ми тога још увек нисмо свесни.
- Питање: Шта практично можемо да урадимо и применимо?
- Одговор: Што већа рециклажа, повећање свести људи. Морамо бити свесни на утицај који наш допринос има, кад све то погледамо, утицаће много на очување животне средине. Ми имамо једну планету, немамо другу да живимо на њој и ако не почнемо да водимо рачуна, а мислим да већ подоста каснимо, не знам шта ће бити. Биће баш опасно.
- Питање: Климатске промене - колики проблем оне заправо представљају по планету Земљу?
- Одговор: Климатске промене су велики и озбиљан проблем и о томе се свакодневно прича и чује на телевизији. Прича се о томе, поента је да се, по мени, много мало ради на том проблему. Тако да је то већ питање за неке веће структуре.
- Питање: Управљање отпадом?
- Одговор: Па, постоји све већи број људи тј. фирми које се баве тим управљањем отпадом. Трудимо се да на сваки могући начин што већу количину рециклажног материјала преузмемо и да отпремимо на места на којима се врши рециклажа. Ми овде рециклирамо картон, он иде на Умку, од Умке поново иде нови производ. Стакло се на пример одвози у Хрватску и тамо се прави амбалажно стакло. Трудимо се да сакупимо што већу количину материјала и да га отпремимо у фабрике које врше ту врсту рециклаже. На тај начин продужавамо животни век депоније, јер је наша депонија у Краљеву пребукирана. Људи већ више немају места да слажу отпад. Ево погледајте ову количину овде (???), то је све са депоније. Замислите да свакодневно то све заврши на депонији, нама би још мало депонија дошла ту до центра. Тако да је повећање свести грађана, да што више рециклирају, они прво морају да знају шта се рециклира, а шта не. Значи, поставка што већег броја тих канти или опреме где ће то да се рециклира. Код нас, ево баш сам причала са људима из чистоће, људи су поставили канте за рециклажни материјал. Грађани су бацали шут у то. Шта ми онда даље да причамо, како мислите да нешто урадимо са таквим ставом И таквим размишљањем.
- Питање: Ко по Вашем мишљењу највише треба да се бави тим проблемом?
- Одговор: Па највише, по мени, треба да кренемо од тога да је битан сваки појединац и треба да имамо некога ко ће управљати целим тим

процесом, претпостављам да је то држава која треба да да неке налоге, која треба да анимира становништво, (убацује се друга жена: “флајери”, “управо”). По школама да се бави том едукацијом и то од малих ногу да се крене са тим едукацијама јер кад се крене у средњу школу, ми ништа нисмо урадили. Да ове мале генерације стасају и да би већ имали разрађену свест. Ја причам са људима тамо по Швајцарској, по страним земљама. Код њих се то зна, имају канте где се шта одлаже и то се зна. Баш сам питала да ли се дешава да особа погрешно и одговор је био не. Никома не пада на памет да сад, рецимо да сад нема места у канти за картон и да се сад тај картон баци у канту за стакло. Код њих се то строго поштује, то је та развијена свест о томе шта не треба. Код нас ту има доста, доста посла.